

Sönderjylland

Ja, der er virkelig Forskel! I det statsunderstøttede tyske Blad "Schleswigische Grenzpost" for 18. Sept. læses følgende Linier:

"De danske Frimenigheders Mærsmøde i Haderslev i Søndags foreløb ubemærket. Man kan deraf slutte, at Deltagelsen kun har været ringe." Dertil bemærker "Mm.":

Skønt det kan være os aldeles ligegyldigt, hvad et tysk Blad som "Schleswigische Grenzpost's" Redaktion kan se og høre, skal vi dog atter fastslaa den Kendsgerning, at Frimenighedskirken ikke blot var stivende fuld; men flere maatte endog gaa, fordi det var aldeles umuligt for dem at finde end blot en Staa-plads ved Døren. Og om Eftermiddagen var der til Forhandlingsmødet, mødt over 400 Personer.

Men der er for saa vidt noget rigtig i det tyske Blads Bemærkning, som danske Folk, der kommer til Møder, plejer at gaa deres Gang roligt og stilfærdigt.

Et Tilfælde viser "Schleswigische Grenzpost's" Nærvisshed i den rette Belysning:

Da Deltagerne fra det danske Møde ved Nittens Søndag Aften i al Stilfærdighed passerede Nørregade, var den indlige Del fuldt af nysgerrige, der stod og lyttede til hørende Driffløjer, som led ud fra første Sal i et tysk Hotel, hvor Binduerne stod aabne, og et stort tysk Nlag var hængt ud for at vise, at det var en tysk Forsamling.

"Schleswigische Grenzpost" oplyser i samme Nummer, at det var henved 40 tyske Boghandlere, der var samlede til Mærsmøde, og som altsaa fejrede deres Søndag Aften paa denne Maade.

Ja, der var rigtig Forskel paa det af alvorligt religiøs Drøftelse prægede danske Møde, der deltog 400 Personer, og den Sammenkomst, de 40 Udbredere af tysk Skultur afholdt.

Mads Egholm. Lørdag den 16. Sept. lod Mads Egholm forespørge hos Amtsforsøger Niis, om han Søndag kunde faa Lov til at rejse hjem til sin Kvindru, der ventede sin Redkomst.

Amtsforsøgeren lod ifølge "Hejmdal" telefonisk forespørge hos Dr. Landraad Drømand. Landraaden gav imidlertid — et Afslag!

"Mm."s Korrespondent skriver fra Brøns under 21. Sept.:

Mads Egholms søge Svigermøder har det meget daarligt. Jeg har aflagt et Besøg hos Familien, og den var meget nedbøjet, fordi Landraad Drømand havde nægtet Mads Egholm Tilladelse til at afbryde sit Arrestophold en Dags Tid og aflægge et Besøg i sit nødlidende Hjem. Selve Egnen er opfyldt af Harmen over denne Nægtelse. Der vil rimeligvis ske Henvendelse til en Advokat, for at han kan varetage Egholms Interesser.

Familien er imidlertid, som fort meddeelt, kommen paa Fattighøjen. Egholms kone modtager en daglig Understøttelse paa 1 Mark, mens der er henlagt Svigermøderen 1 Mark 20 Pg. i daglig Fattighjælp.

"Nordens Søner." Tredive Soldater fra Nordtysland, som aftjente deres Børnepligt længere hidpaa, blev for nogen Tid siden enige om at lade sig fotografere sammen til Minde om Soldatertiden. Oven over Billedet lod de trykke "Nordens Søner". Det var imidlertid kom-

met Obersten for Dre, og de blev anlagde og stillede for Krigsretten. De blev dog ifølge "Helsingborg Avis" alle sammen fritkendt, da Retten ikke fandt noget fornærmeligt i Oberstfristen "Nordens Søner".

Haderslev. Dødsfald. I Hjør i Slutningen af August Maaned blev der afholdt en privat Festselskab for "gamle Mine", der i en lang Aarrække tidligere havde tjent hos afdøde Dyrhede Schmidt, og som i Hjør fyldte 90 Aar. Hun var den Gang endnu forholdsvis rask og rørig, naar der toges Hensyn til hendes høje Alder, kunde endnu færdes omkring og jyske med Strikning.

Men i Løbet af det Aars Tid, der senere er gaaet, meldte Alderens Skrøbeligheder sig med tiltagende Styrke. Desuden havde hun det Uheld at falde ned af en Trappe og beskadige sin ene Arm ilend, hvilket hindrede hende i at jyskel-jette sig paa den hidtilvarende Maade. Efterhaanden maatte hun tillige opføre med at færdes. Og saa kan man nok forstaa, at Tiden kaldt hende lang, og at hun længtes efter den sidste lange Svile.

Den 22. Sept. fik hun iflg. "Mm." sit Dødsoplydt; hun sov stille hen, omgivet af dem, hun havde holdt saa meget af og været saa hengiven, og som ogsaa i hendes sidste Aar har taget sig kærligt af hende og ydet hende Pleje, Enkefru Schmidt og hendes Børn.

Gamle Mine havde tjent andre den største Del af sit Liv; men hun gjorde det med en Trofasthed og Hengivenhed, der kan staa som et Igen-gende Eksempel for Nutidens Tjenestegørende. Derfor højede hun da ogsaa paa sine sidste Dage kærlig Dm-hu hos dem, hun i sin lange Tilværelse havde været tro, og der er ingen Tvivl om, at hun hos dem vil blive bevareret i kærligt Minde.

Orlov. Missionstid. Søndag den 17. Sept. afholdtes i "S 5" en Missionstid, som var begunstiget af et smukt Vejr, og havde samlet mange Tilhørere.

Tjente aabnedes kl. 3 med Salmen "Al kunde jeg mig ned i Jesu Sødhed jante" og Bøn. Derefter talte Missionær Lund af Haderslev ud fra Marcus Evangelium, 5. Kapitel, om "Jairi Datters Dødsfald".

Derefter sang man Salmen "Du bange Sjæl, her Trøstens Gud", hvorefter der blev gjort et Ophold, som benyttedes til at drifte Slaffe i. Mødet aabnedes igen med Salmen "Lille Guds Barn, hvad stader dig?" og Pastor Møller af Haderslev talte ud fra Profeten Jeremias' 29. Kapitel, 13. Vers og Begyndelsen af 14. Vers og sluttede med en Bøn. Derefter sang man endnu "Alloffen slaar".

Haderslev. Hospitals Kirke, der som bekendt anvendes som Kirke for den ydligere Del af Frue Sogn, er paa Grund af det store Kirkebesøg ved den danske Gudstjeneste bleven for lille, hvorfor den trænger til en Udvidelse. Dette skal ske ved, at et stort Støkke ved den vestlige Ende af Kirken tages ind til denne. End videre skal Støttestaderne træffes noget tilbage, saa der ved Brøllup, Altergang og lignende Skifteligheder bliver mere Plads foran Alteret. Dette og Brøstestolen, som er oven over Alteret, skal tillige med Loftet istandsættes, og Væggene i Kirken vil blive forskønnede. Maaste vil Kirken ogsaa faa et nyt Orgel. Pastor Jørgensen skal ogsaa have

udtalt Ønske om at faa et Spir med Kløfte paa Kirken; men dette Ønske skal der nok ikke kunne tages Hensyn til.

Kirken. I Forjommeren var en Kommission, bestaaende af en Ministerialraad, Overkonservatoren fra Berlin, et Par Regeringsraader og Konservator, Professor Gaudt her for at se Kirken, og man skal da have opdaget flere interessante Ting, blandt andet har man af Grundvoldstretter set, at Kirken i sin Tid har bestaaet af 3 Skibe. Der skal derfor nu være Planer oppe om en grundig Kornelise af vor gamle Kirke, og man agter igen paa de fundne Grundvolde at opføre de 2 nedbrudte Kirkefløje, det vil sige, derom man kan faa de nødvendige Venge dertil. Der skal være lovet Bidrag fra Ministeriet i Berlin og den fælles Kirkekasse, og Resten skal faa indsamles eller bevilles af Sog-net. Noget Trang til Kirken Udvidelse skal der dog ikke være, da Kirken let kan rumme Kirkegængerne om Søndagen.

Lert. 85 Aar. Mandagen den 25. September fyldte tidligere Landhøvsmand, nu Aftagtsmand Chr. Jensen i Ober Lert 85 Aar. Den gamle er trods sin høje Alder endnu stadig paa Færde og hjælper Sønnen, hos hvem han har Ophold, ved alt foresaldende Arbejde, saa godt han formaar. Gamle Chr. Jensen er, naar udtages, at han i en Del Aar har været daarlig til Vens, som følge af et Uheld, og at Øretsen er en Del vækket, endnu rask og aandsdriftig og følger med stor Interesse med i Dagens Begivenheder gennem Avisen, som han endnu kan læse uden Brillen.

Høyrup. 80 Aar. Søndagen den 24. September kunde Rentier Mathias Pedersen i Høyrup fejre sin 80 Aars Fødselsdag. Mathias Pedersen, som endnu bor paa den Gaard, han i sin Tid har ejet, er en kært og skattet Mand her paa Egnen. I sine yngre Aar har han søgt mange offentlige Øver; han har til Eksempel været Aredsmand, Kirkealdre og Kommuneformand, indtil han nægtede at aflægge Eden til Preussiske.

Trods sin høje Alder er Mathias Pedersen rask og rørig, og han og hans Kvindru, som Dnsdagen den 27. September fulder 76 Aar, følger endnu med ubækket Interesse Forholdene i deres Fødestavn. Hvor det gælder at vite Trofasthed mod dansk Sprog og Sindelag, holder Mathias Pedersen sig ikke tilbage, og han mæder altid trofast ved alle Valg.

Løby Sogn. Salg af gamle Bagninger til Ruiser. Gaardejer Martin Simonsen i Løby har solgt et Lejshus, der er opført i det 17. Aarhundrede, til Dansk Folkemuseum i København. Det vil blive nedbrudt med det første og rejst paa i Løbyhøj om et Led af det store Landbrugsmuseum.

Samtidig er fire Jag af det gamle Vindhus ved Løby Præstegaard og et meget gammelt Hus i Stevst blev solgt til Haderslev By. Det skal være Hensigten at opstille de to Bagninger i den nu Vopark, som agtes indrettet nedenfor Klosterkirkegaarden.

Møstруп. Tørheden. I denne Tid (19. Sept.) er der mange Steder Mangel paa Vand her i Byen, og alle herværende Damme er udtørrede, hvorfor de i denne Tid bliver reniede.

Gaardejer J. Brunn vil nu lade et Vandværk indrette henved 1000 Meter fra Gaarden og igennem Nør ab denne Vej lade sig fornyne med Vand. Arbejdet bliver udført af Maskinmester Nis Røhl her af Byen og vil komme til at koste henved 35000 Mark.

Sild. Stor Ildbrand. Om Morgenen er der brændt fire Strandhaller, der tilhørte Hotelejere i Vesterland. Det var de 4 mellem Musikpavillonen og Familiebadet. Ilden bredte sig saa hurtigt i de tørre Træbygninger, at saa godt som intet fundt bjerget af Inventaret. Brandværnets Anstretninger gik ud paa at bærne Karkushallen. Staden beløber sig til henved 120,000 Mark.

Noms. Anden Gang i Blomst. I en Foraaret af Vaar P. Duhn i Nøby anlagt Have blev der ogsaa plantet et lille Været. Nordbunden er som næsten overalt paa Noms meget sandig; men i det grødfulde Foraar naaede det lille Træ alligevel at lætte Blomster. For den nu anlagte Have har den senere Lærke selvfølgelig ikke været heldig. Men nu ses alligevel Været træet itaa for anden Gang i Aar i fuld Blomst. Stammen er vel en Meter høj og Kronen ikke stor; men det er jo et sjældent Syn, navnlig da derovre og i en saadan Nordbund, at se den staa i Blomst paa denne Aarstid, og saa drejer det sig oven i Købet om enkelte Blomster, men Kronen er saa hvid, som om der var falden Sne paa den.

Hvorfor vedblive at leje, naar De kan købe godt Land i Red Lake Co., Minn., det bedste Korn- og Meljor County, for \$12 til \$30. Nær ved Byer, Skoler, Kirker og Mejerier. Udmerket Vand, gode Veje. Lette Vilkaar. En Haand kan betale for Landet. Agenter ønskes. Skriv efter Liste og Kort. Sartre-land Land & Loan Co., Red Lake Falls, Minn. (Næste inkorporerede Landfirma i Red Lake Co.)

Virkeligt Vand i virkelige Grøfter Et komplet Overrislings-Anlæg. Fem og tredive Tusinde Acres under Kultur, saavel skødet som Land under Carey-Loven. Tre-sindstve Tusind Acres med Vandret venter paa Settlers. Lette Vilkaar. Skriv til: **Wheatland Industrial Co., Wheatland, Wyo.**

Det største Godkøb af Land i Minnesota. Kun \$2.50 pr. Acre kontant ved Købet, Resten \$1 Acre indtil et år betalt. Husk at dette Land ligger i den berømte Red River Dal; friske Hvede- og Flax-Land i Verden. Kun saa Tusinde Acres tilbage og vi venter at sælge alt før 1. Jan. Her er Deres Anledning; Forsøm den ikke! Skriv straks efter Priser og Oplysninger. **MARSHALL COUNTY LAND CO., Warren, Minnesota.**

AMERIKAS KORNKAMMER. Red River Dalen fortjener dette Navn. Agter De at købe en Farm i Dalen, da hævndem Dem til os. Vi har nogle udsøgte gode Farme, 80 til 320 Acres, som vi kan sælge under virkelig Værdi paa letteste Vilkaar. For nærmere Oplysning besøg eller skriv til L. M. Olson, Cashier Sw. Am. State Bank, Warren, Minn., der ligeledes er Præsident for State Bank of Alvarado. Disse Banker betaler højeste Renter paa Sparepenge.

Roseau County tog 1ste Præmie paa Minnesota State - Udstilling. Køb Land i Roseau County, hvor der avles store Afgrøder, hvor Tørke er ukendt og hvor Kløver vokser frodigt. Vi har 50,000 Acres af god Jord, til en Pris fra \$8.00 til \$40.00 pr. Acre, der sælges paa lette Vilkaar. Nær ved Kirke og Skole, og den bedste Jordbund. Agenter ønskes. **NELSON & HORN, Roseau, Minn.**

frit. Folkekalender for 1912. For at indbyrdes bor her talen for Bygget, Postfor, osv., til enhver Kæder af dette Blad vil vi lade **absolut frit** et Eksemplar af vor folkekalender for 1912, indeholdende mange Fortællinger og Historier, derom De sender os 10 eller flere Benner's Navne og Adresser. **J. V. LEACHMAN & SON, Minneapolis, Minn.**

Bitteringer.	
Til Japanmissionen.	
For kvitteret, se Abl. Nr. 40.....	\$ 854.43
Kennard, Rebr., Fra den danske Kvindeforening.....	5.00
Sampton, Rebr., Kvindeforeningen	10.00
Til sammen.....\$ 869.43	

Til Indianermissionen	
For kvitteret, se Abl. Nr. 40.....	\$ 215.40
Sampton, Rebr., Kvindeforeningen	10.00
Potter, Rebr. ved N. Nielsens Salbrøllup.....	6.60
Til sammen.....\$ 232.00	

Indremissionen.	
For kvitteret, se Abl. Nr. 40.....	\$ 995.47
Sampton, Rebr., Kvindeforeningen	5.00
Blair, Rebr., Kjøb Offeret ved Misjonsmødet.....	11.00
Luck, Wis., St. Peters Møh., Oktober Offeret.....	8.00
Alben, Minn., N. B. Hansen	1.00
Nieland, Minn., Ns. Hensliffen	1.00
Til sammen.....\$1021.47	

Til Mormonmissionen.	
For kvitteret, se Abl. Nr. 40.....	\$ 203.45
Albert Lea, Minn., Mrs. S. P. Svendien, Mrs. P. P. Jensen, Mrs. Martin Hansen, Mrs. Lars P. Jensen hver \$1.....	4.00
Nieland, Minn., Ns. Hensliffen	1.00
Til sammen.....\$ 208.45	

Skolekassen:	
For kvitteret, se Abl. Nr. 38.....	\$ 225.51
Albert Lea, Minn., Fred Rømer	2.00
Til sammen.....\$ 227.51	

Til Alderdomshjem.	
Sampton, Rebr., Kvindeforeningen	\$ 5.00

Til Jubilæumsgaven.	
For kvitteret, se Abl. Nr. 40.....	\$12956.91
Sargents Bluff, Iowa, Martin Jørgensen Sr.....	5.00
Jacksonville, Iowa, Hans Hensliffen \$100, Pastor A. W. Nielsen \$15, en uændet \$10	125.00
Blair, Rebr., Mrs. Jens Andersen en Bank.....	2.00
Theodor Andersen \$1, Thom. Christensen, Mrs. Ane Marie Christensen hver \$5	11.00
Wisner, Rebr., Pastor J. Marfusien, en Bank.....	12.95
Sarlan, Iowa, den danske luth. Kvindeforening.....	10.00
Red Else W. Nielsen en Bank	5.00
Webster, Minn., Emanuels Møh.: Rasmus Møller, Magnus Hansen hver \$5, Hans Nielsen \$10, Adolph Nielsen \$20, Mads Hansen \$2.....	42.00
Marcus, Ia., Peter Røhl, \$25, Pastor P. Rasmussen, Rick Brock, Peter Møller, Hans Jørgensen hver \$10, Peter Jørgen \$5	70.00
Oyens, Iowa, Kvindeforeningen	5.00
Eugene, Oregon, John Robinson \$10, Lewis Bentzen, L. C. Møller, D. P. Ohlsen, J. P. Nielsen hver \$5, Jens Bertelsen, Carl Maden, V. Peterien, Rasmus Hansen hver \$2, Hans Nielsen, Mrs. Ane Nielsen hver \$3	44.00
Rolfs, Iowa, Mads Johansen,	10.00
Blair, Rebr., Pastor A. W. Andersen	25.00
Fredericksborg, Rebr., Gertrud Poulsen, Sannie Poulsen hver \$1, Harold Poulsen \$3, A. W. Griffen \$10.....	15.00
Upland, Rebr., Emil Christensen, Søren Christensen, P. C. Peterien hver \$2, Peter O. Peterien \$10, P. F. Peterien, P. L. Otergaard hver \$5.....	26.00
Clearwater, Cal., Immanuel's Møh.: Robert Jensen, Hans Jensen hver \$10, N. Jepsen \$5, Chr. Nielsen \$2.....	27.00
Fremont, Rebr., John C. Andersen	10.00
Potter, Rebr., Marie Nielsen	1.00
Quindimon, Minn., St. Mortens Møh., Jonas Peterien \$2, Bent Jensen, Andrew Peterien hver \$5, en uændet en Bank \$6.25	18.25
Quindimon Møh., S. C. Peterien	10.00
Alben, Minn., A. B. Hansen	3.00
Nieland, Minn., Ns. Hensliffen	5.00
Albert Lea, Minn., Mrs. F. Eow, J. P. Jørgen, Mrs. Christiane Christensen, Martin Jørgen, N. Chr. Nielsen, Carl von Stöcken hver \$2, Hans Hansen \$3, Jens Lauritsen, J. P. Peterien, James Andersen, Mrs. Magrete Nielsen, Morten Nielsen, Louis Nielsen, Mathilde Jensen hver \$1, Jens P. Jensen, S. J. Nielsen, S. J. Mortensen, P. Bjørnlund, Fred Rømer, Mrs. Martin Hansen, Hans Jørgen, Jens Hulegaard, Thor Toite hver \$5, N. C. Andersen \$20, S. Thorp, S. P. Hansen, Deppe Jensen hver \$10, Ida Nielsen, Esfe Nielsen, Matha Nielsen, Nord Nielsen hver 50c.....	119.00
Plainfield, N. J., Fra Venligheden	25.00
Des Moines, Ia., Beske og Robert Greenbahl hver en Jubilæumsbank	10.00
Til sammen.....\$13593.11	

Blair d. 5. Okt. 1911. **Otto Hansen,** Kæst. for "D. fore. d. op-l. Kirke i Am."

Til Aredsmissionen.	
Minnesota Areds.	
Overstud ved Misjonsmødet i Ovatonna	\$ 8.00
Østoffer i Immanuel's Møh., Deshjelwood.....	18.15
Overstud ved Misjonsmødet i Albert Lea.....	29.46
Taf. B. Clausen, Aredsfasjerer.	

Rebr. Areds.	
Cushing, Rebr., Kollekt ved en Sammenkomst.....	\$ 4.30
Staplehurst, Rebr., Overstud fra Aredsmdødet.....	143.23
Staplehurst, Rebr., Offer ved Børnegudstjenesten.....	6.35
Staplehurst, Rebr., Kollekt i den engelske Kirke ved Aredsmdødet	13.07
Omaha, Rebr., Vella Menighed	18.00
Blair, Rebr., Menigheden Aredsmissionen ½ Dele.....	22.00
Sampton, Rebr., Kvindeforeningen	10.00
Indkommen ved Pastor J. M. Hansen	25.00
Til sammen.....\$241.95	

Med Taf modtaget Staplehurst, Rebr. d. 31 Aug. 1911. S. Wedsted, Aredsfasj.

COPENHAGEN SNUFF
GARANTI FOR KVALITET OG RENHED.

COPENHAGEN SNUFF er tilberedt af den bedste, gamle, rige, stærk og æstetiske Bladtobak, til hvilke kun saadanne Ingredienser er tilsat, som er naturlige Blandingstoffer til Bladtobak og absolut rene Aroma-Ekstrakter. Snusmalingsprocessen bibeholder Tobakkens gode Egenskaber, og alle de bitre Stoffer og Syrer, som findes i naturlig Bladtobak borttages.

COPENHAGEN SNUFF ER DEN BEDSTE BAADE TIL SKRAA OG SNUSSNING.

Facsimile af Garanti i hoes, Forlang Copenhagen Snuff, *American Snuff Company*

OVER 65 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS & C.

Scientific American.

MUNN & CO., 361 Broadway, New York